

**VÝROČNÍ ZPRÁVA
STAROKATOLICKÉ CÍRKVE V ČR
ZA ROK 2024**

starokatolici.cz

Starokatolická církev v ČR – jinak také Česká katolická církev podobojí v Čechách – Ecclesia catholica sub utraque Bohemiae – je členkou Utrechtské unie starokatolických církví (1889), která sdružuje církve v České republice, Nizozemsku, Německu, Polsku, Rakousku a Švýcarsku a biskup české církve je členem Mezinárodní biskupské konference Utrechtské unie (IBK). Starokatolická církev je od roku 1931 v plném společenství s církvemi Anglikánského společenství a je místní jurisdikcí pro anglikány na území ČR. V plném společenství je dále s Nezávislou filipínskou církví, Švédskou církví a Syrsko-malankarskou církví Mar Toma.

Historické oddělení od *Církve římskokatolické* vychází z odmítnutí dogmat 1. vatikánského koncilu o papežské neomylnosti a papežském jurisdikčním primátu (1870). Do roku 1945 byla v českých zemích dominantně německojazyčnou církví, s malou českojazyčnou obcí v Praze, a po retribučním vyhnání sudetských Němců po 2. světové válce byla v podstatě materiálně a personálně zdecimovaná.

Po dobu komunistické vlády mezi lety 1948–1989 působilo v církvi několik duchovních ve farnostech Praha, Varnsdorf, Jablonec nad Nisou, Desná, Brno a Šumperk, ale faktický rozvoj církve byl nemožný a pouze se udržoval provoz v původních obcích, kde na konci 80. let 20. století nezůstali téměř žádní věřící.

K obnově působení církve mohlo dojít až po celospolečenských změnách v roce 1989. V roce 1990 se do služby vrátil biskup *Augustin Podolák (1912–1991)*, v 70. letech 20. století nedobrovolně emeritovaný, který však brzy zemřel. Farní síť se následně díky novým duchovním mohla rozvíjet a od poloviny 90. let 20. století postupně přibývaly nové farnosti napříč republikou. Mezi lety 1991–2016 byl biskupem *Dušan Hejbal (* 1951)*, jehož služba skončila odchodem do emeritury v 65 letech, a od roku 2016 je biskupem *Pavel B. Stránský (* 1978)*.

Vlna sekularizace a nedůvěra velké části společnosti vůči institucím a církvím vůbec se nevyhnula ani starokatolické církvi. Nyní se církev musí učit žít v situaci, kdy lidé nejsou již většinou identifikováni se členstvím v církvi, ale chtějí svobodně objevovat duchovní život a prožívat autentickou spiritualitu i bez tradičně církevního koloritu dobově podmíněných zvyků a pravidel. Pro starokatolickou církev je v současnosti mimo jiné výzvou promýšlet, jak evangelium představit lidem bez ohledu na jejich vzdělání a společenské

postavení, a to nikoli jako nauku a systém pravidel, ale jako velmi dobrý návod na naplněný život, intelektuálně poctivě, avšak zároveň ne nadmíru učeně.

Tváří tvář současnosti, s vědomím limitů personálních i ekonomických, zůstává starokatolická církev katolickou alternativou a avantgardou, která se hlásí ke katolickým alternativám a reformním proudům v dějinách, je církví s katolickými svátostmi a bohoslužbou, s demokratickými principy v episkopálně-synodálním systému správy, kde má každý křesťan možnost být slyšen, s rovným přístupem k účasti na životě církve bez ohledu na pohlaví, stav nebo vztahovou orientaci, s biskupskou službou v apoštolské posloupnosti a zároveň církví s plným vědomím žijící v přítomnosti a otevřenou pro budoucnost – *církev s tradicí pro lidi tady a teď*.

KONTAKTNÍ ÚDAJE

Starokatolická církev v ČR
Na bateriích 93/27
162 00 Praha 6 – Břevnov

www.starokatolici.cz

ID datové schránky: gu62nki
e-podatelna: posta@starokatolici.cz
telefon: 731 395 147

IČ: 00445304

BISKUPSTVÍ

Statutární orgán – biskup

PhDr. Pavel Benedikt Stránský – biskup.pavel@starokatolici.cz

Kancléř

Mgr. Milan Miškařík – milan.miskarik@starokatolici.cz

Starokatolická knihovna a archiv Josefa Königa

Ing. Mgr. Darina Bártová, Ph.D. (správkyně knihovny) –
knihovna@starokatolici.cz
www.katalog.starokatolici.cz

Časopis Communio (ukončeno vydávání k 31.12.2024)

Mgr. Lukáš M. Vytlačil (šéfredaktor) – lukas.vytlacil@starokatolici.cz

Vetera et nova

V roce 2023 byla založena církevní právnická osoba s názvem Vetera et nova. Hlavní činnost církevní instituce spočívá v šíření teologického poznání ve starokatolické a anglikánské tradici a podpoře odborné, popularizační a vědecké práce v teologických oborech.

Mgr. Milan Miškařík (ředitel) – milan.miskarik@starokatolici.cz

SYNODNÍ RADA VE VOLEBNÍM OBDOBÍ 2022-2025

PhDr. Pavel B. Stránský (biskup – předseda ex offio), Mgr. Lukáš M. Vytlačil (místopředseda – člen SR za laiky), ThLic. Kamil Kozelský (člen SR za duchovní), ThDr. Petr Jan Vinš (člen SR za duchovní), Mgr. Martin Dominik Polínek, Ph.D. (člen SR za laiky), Mgr. Soňa Sochorová (členka SR za laiky), Mgr. Jaroslav Šlehofer (člen SR za laiky)

SYNODNÍ KOMISE VE VOLEBNÍM OBDOBÍ 2022-2025

- diakonická komise
Mgr. Noemi Kosourová, Mgr. Lukáš M. Vytlačil
- ekonomická komise
ThDr. Monika Jiříková, Mgr. Vojtěch Měřička, ThDr. Petr Jan Vinš
- komise pro katechismus
PhDr. Ing. Petr Krohe, ThDr. Mgr. Petr Miencil, Mgr. Bendy Růžička, Mgr. Jakub Smrčka, Th.D.
- liturgická komise
PhDr. Ing. Petr Krohe, Mgr. Vojtěch Měřička, Mgr. Bendy Růžička, ThDr. Petr Jan Vinš
- komise manželství/partnerství
prof. Ing. et Ing. Ivo Kuřitka, Ph.D. et Ph.D., ThDr. Petr Jan Vinš
- pastorační komise
Ing. Mgr. Darina Bártová, Ph.D., Mgr. Soňa Sochorová, Oldřich Volek
- právní komise
Mgr. Petr Kamínek, Mgr. et Mgr. Petr Kovářík

- zpěvníková komise
Mgr. Alois Sassmann, Mgr. Jakub Smrčka, Th.D., Vojtěch Starý, DiS.,
Mgr. Aleš Svoboda

KOMISE EXAMINÁTORŮ

ThLic. Kamil Kozelský, ThDr. Mgr. Petr Miencil, Mgr. Jakub Smrčka,
Th.D., ThDr. Petr Jan Vinš

FARNOSTI A SPOLEČENSTVÍ

1. Farní obec Starokatolické církve pro věřící anglického jazyka v Praze
2. Starokatolická farnost v Brně
3. Starokatolická farnost v Českém Těšíně
4. Starokatolická farnost v Desné
5. Starokatolická farnost v Havlíčkově Brodě
6. Starokatolická farnost v Jablonci nad Nisou
7. Starokatolická farnost v Jihlavě
8. Starokatolická farnost v Pacově
9. Starokatolická farnost v Pelhřimově
10. Starokatolická farnost v Písku
11. Starokatolická farnost v Praze – Máří Magdaléna
12. Starokatolická farnost v Praze – Svatý Kříž
13. Starokatolická farnost v Soběslavi
14. Starokatolická farnost v Šumperku
15. Starokatolická farnost v Táboře
16. Starokatolická farnost ve Varnsdorfu
17. Starokatolická farnost ve Zlíně
18. Starokatolická katedrální duchovní správa
19. Starokatolické společenství v Břidličné
20. Starokatolické společenství ve Cvikově
21. Starokatolické společenství v Plzni
22. Starokatolické společenství ve Strakonících
23. Starokatolické společenství v Ústí nad Labem

DUCHOVNÍ A PASTORAČNÍ ASISTENTI

Biskup

Stránský Pavel B., PhDr. – biskup.pavel@starokatolici.cz

Faráři a farářky/administrátoři

Cepek Pavel, Mgr. – farář v Šumperku, administrátor v Břidličné – pavel.cepek@starokatolici.cz

Čapka Martin, Mgr. – farář v Jihlavě – martin.capka@starokatolici.cz

Čechovský David, Mgr. – administrátor v Praze (katedrála sv. Vavřince) – david.cechovsky@starokatolici.cz

Koláček Karel, ThDr. – farář v Jablonci n. Nisou, administrátor v Desné –
karel.kolacek@starokatolici.cz
Kosourová Noemi, Mgr. – farářka v Havlíčkově Brodě –
noemi.kosourova@starokatolici.cz
Miencil Petr, ThDr. Mgr. – administrátor v Praze (Sv. Kříž) –
petr.miencil@starokatolici.cz
Mizia Cezary A., ThLic. Th.D. – farář v Českém Těšíně –
cezary.mizia@starokatolici.cz
Nathanial Nathanial, Rev. MA – farář v Praze (anglikánská farnost, Praha) –
chaplain@anglican.cz
Růžička Bendy, Mgr. – farář v Praze (Máří Magdalena) –
bendy@starokatolici.cz
Sassmann Alois, Mgr. – farář v Táboře – alois.sassmann@starokatolici.cz
Solloch Roland P., Mgr. – farář ve Varnsdorfu –
roland.solloch@starokatolici.cz
Stránský Pavel B., PhDr. – farář ve Zlíně – biskup.pavel@starokatolici.cz
Svoboda Aleš, Mgr. – farář v Písku a Soběslavi –
ales.svoboda@starokatolici.cz
Toman Rostislav, Mgr. – administrátor v Brně –
rostislav.toman@starokatolici.cz
Żywczok Grzegorz T., Mgr. – farář v Pacově a Pelhřimově –
grzegorz.zywczok@starokatolici.cz

Pomocní duchovní

Bártová Darina, Ing. Mgr. Ph.D. (Máří Magdalena) –
darina.bartova@starokatolici.cz
Jandourek Jan, PhDr. Ph.D. (katedrála sv. Vavřince) – jandourek@yahoo.com
– t. č. mimo aktivní službu
Hynek Pavel, Mgr. (Máří Magdalena) – pavel.hynek@starokatolici.cz
Krohe Petr, PhDr. Ing. (Pelhřimov – do 20.03.2025)
Kováč Martin, Mgr. et Mgr. PhD. (Bratislava + Trnava, Slovensko) –
martin.kovac@starokatolici.cz
Kozelský Kamil, ThLic. (Český Těšín + Ostrava) –
kamil.kozelsky@starokatolici.cz
Vinš, Petr Jan, ThDr. (katedrála sv. Vavřince) – petr.jan.vins@starokatolici.cz
Williams Lea, Rev., M.Th. (anglikánská farnost, Brno) – lea@brnoanglican.cz.

Jáhni a jáhenky

Baslová Petra A., Bc. (Desná) – t. č. mimo aktivní službu
Jíříková Monika, ThDr. (katedrála sv. Vavřince) – t. č. mimo aktivní službu

Měřička Vojtěch, Mgr. (katedrála sv. Vavřince) –
vojtech.mericka@starokatolici.cz
Smrčka Jakub, Mgr. Ph.D. (Tábor) – jakub.smrcka@starokatolici.cz
Wojtová Dana, Mgr. (Český Těšín + Ostrava) – dana.wojtova@starokatolici.cz

Pastorační asistenti

Vytlačil Lukáš M., Mgr. (katedrála sv. Vavřince)

Emeritní biskup

Hejbal Dušan, Mgr. – emeritní biskup (od 27. října 2023 suspendován)

Emeritní duchovní

Diviš Václav, Mgr. – em. farář ve Strakonících

Pavlosek Václav – em. farář v Havlíčkově Brodě

Yates Ricky, Rev. – em. farář anglikánské farnosti v Praze

PASTORAČNÍ SITUACE V ROCE 2024

V roce 2024 církev působila v 18 farnostech a příležitostně v 5 společenstvích v diaspoře (2 z toho pravidelně – Cvikov + Břidličná), ve farářské službě působilo 15 honorovaných duchovních v různé míře úvazků s pomocí dalších 7 kněží (presbyterů/presbyterek), 3 jáhnů a 1 pastoračního asistenta v dobrovolnické službě. Do církve vstoupilo celkem 34 nových členů, z toho 25 křtem a zbylí přihlášením k církvi, 16 členů církve přijalo biřmování a nikdo z církve v roce 2024 nevystoupil.

11. srpna 2024 v katedrále sv. Vavřince v Praze přijali jáhenské svěcení Vojtěch Měřička a Dana Wojtová a kněžské svěcení Petr Miencil.

Jeden duchovní církve trvale působí na Slovensku a spravuje tamější Delegaturu Utrechtské unie, která má farnosti v Bratislavě a Trnavě (Martin Kováč) a jejímž biskupem-delegátem je biskup Starokatolické církve v ČR Pavel B. Stránský.

Do církve byl přijat (březen 2024) 1 duchovní, původně z Církve římskokatolické (David Čechovský).

V létě 2024 se uskutečnil 12. ročník Týdne duchovní obnovy s 46 účastníky, tentokrát v RS Losinka v Rapotíně. Program vedl ThLic. Michael Martinek, Th.D., SDB, řeholní kněz Kongregace Salesiánů Dona Bosca.

Od října 2024 začala fungovat e-learningová platforma Starokatolická akademie, která nabízí nebo bude v budoucnu nabízet kurzy liturgické, biblistické a homiletické formace, kurzy základů víry pro katechumeny a přípravu na synodní zkoušky ze starokatolické teologie.

CELOCÍRKEVNÍ PASTORAČNÍ AKTIVITY

- Darina Bártová, Soňa Sochorová – pastorační projekty (nejen) pro děti – darina.bartova@starokatolici.cz, sona.sochorova@starokatolici.cz
- Kamil Kozelský – online (nejen) biblické hodiny – kamil.kozelsky@starokatolici.cz
- Kamil Kozelský – Týden duchovní obnovy – pravidelný společný týden v létě pro děti i dospělé z církve i ekumeny – kamil.kozelsky@starokatolici.cz
- Petr Jan Vinš – vedení online kurzů Starokatolické akademie – petr.jan.vins@starokatolici.cz

VÝROČNÍ ZPRÁVA STAROKATOLICKÉ CÍRKVE V ČR ZA ROK 2024 PODLE § 7 ODS. 3 ZÁK. Č. 3/2002 SB., O CÍRKVÍCH A NÁBOŽENSKÝCH SPOLEČNOSTECH

1. Starokatolická církev v ČR v roce 2024 nevyučovala náboženství na státních školách; výuka starokatolického náboženství probíhala v církevních objektech mimo školská zařízení.
2. Starokatolická církev v ČR v roce 2024 pověřila jednoho duchovního k výkonu duchovenské služby v Armádě České republiky a dva duchovní k výkonu duchovenské služby v objektech spravovaných Vězeňskou službou České republiky. V Policii České republiky pracoval jeden duchovní. Duchovní službou byl pověřen jeden nemocniční kaplan.
3. Starokatolická církev v ČR v roce 2024 konala celkem 41 obřadů s uzavřením církevních sňatků.

CHARITATIVNÍ A SPOLEČENSKY PROSPĚŠNÁ ČINNOST

Starokatolická církev nemá oprávnění zřizovat církevní školy, ani nemá vlastní charitativní organizaci (charitu, diakonii), jako je tomu u některých velkých církví. Vzhledem k tomu, že charitativní díla jiných církví jsou v České republice již dobře zavedená, je z pohledu starokatolické církve smysluplnější podporovat to, co dobře funguje.

Dílní charitativní projekty realizují farnosti ve svém bezprostředním okolí, pro “své” chudé či jiné potřebné, ať už svým jménem, nebo v ekumenické spolupráci či spolu s neziskovými organizacemi nebo podporou jejich projektů. Starokatolická církev povzbuzuje věřící, aby podle svých možností finančně a dobrovolnický podporovali jakékoli charitativní a humanitární projekty etablovaných organizací.

V církvi probíhají dvě pravidelné celocírkevní sbírky – na jaře je to Pašijová sbírka na Květnou neděli, jejíž zacílení navrhuje diaconická komise. Pašijová sbírka byla v roce 2024 věnována na potřeby Rodinného centra Radost v Táboře. Na podzim se kolem svátku sv. Willibrorda (7. 11.) koná sbírka na potřeby

Utrechtské unie starokatolických církví. Mimo tyto sbírky proběhla ještě celocírkevní sbírka ve prospěch Slezské diakonie, která byla poškozena povodní v září 2024.

Duchovní a členové církve se ve svém okolí zapojují do rozličných společensko-prospěšných aktivit různého druhu, aniž by tato jejich dobrovolnická činnost byla nějak řízena z ústředí církve. Potřebným slouží opravená fara v Jablonci nad Nisou, ve které jsou byty k dispozici nájemníkům za sociální nájemné.

YDAVATELSKÁ ČINNOST

Starokatolická církev vydávala do konce roku 2024 časopis COMMUNIO v nákladu 300 ks (ukončeno završením XXX. ročníku) a příležitostně knihy (200–500 ks) ze starokatolického nebo anglikánského prostředí a jinou duchovní literaturu. Doposud byly vydány tyto publikace:

- *Eucharistická slavnost starokatolické církve: starokatolický misál.* Praha: Starokatolická církev v ČR, 2011
- *Koinonia na starocírkevním základě: texty starokatolicko-pravoslavného dialogu.* Praha: Starokatolická církev v ČR, 2017.
- *Utrecht a Uppsala na cestě ke společenství. Zpráva o oficiálním dialogu mezi starokatolickými církvemi Utrechtské unie a Švédskou církví (2013).* Praha: Starokatolická církev v ČR, 2018.
- CARUSO, Robert W. *Starokatolická církev.* Praha: Starokatolická církev v ČR, 2019.
- *Církev a církevní společenství. Zpráva mezinárodní římskokatolicko-starokatolické komise pro dialog (IRAD).* Praha: Starokatolická církev v ČR, 2019.
- *Starokatolický kancionál.* Praha: Starokatolická církev v ČR, 2020.
- *Anglikáni a starokatolíci společně v Evropě.* Praha: Starokatolická církev v ČR, 2021.
- SMIT, Peter-Ben. *Úvod do starokatolické teologie.* Praha: Starokatolická církev v ČR, 2021.
- *Dialog Církve Mar Toma a Utrechtské unie. Společná závěrečná zpráva Komise pro dialog mezi Syrsko-malankarskou církví Mar Toma a starokatolickými církvemi Utrechtské unie.* Praha: Starokatolická církev v ČR, 2021.

- PODMORE, Colin. *Divuplný řád. Základy anglikánské identity*. Praha: Starokatolická církev v ČR, 2022.
- VINŠ, Petr Jan. *Svatba v kostele pro začátečníky a mírně pokročilé*. Praha: Starokatolická církev v ČR, 2022.
- HARRIES, Richard. *Kristus vstal z mrtvých. Co myslíme tím, když říkáme, že Bůh vzkřísil Ježíše?* Praha: Starokatolická církev v ČR, 2023.
- *Keltské modlitby*. Praha: Starokatolická církev v ČR, 2023.
- VINŠ, Petr Jan (ed.) *Vysvěcená. Kněžství žen v reflexi starokatolické teologie*. Praha: Starokatolická církev v ČR, 2023.
- *Obřady žehnání partnerství*. Praha: Starokatolická církev v ČR, 2024.

Vydávání teologických děl starokatolických a anglikánských autorů se ve spolupráci s církví chopilo i křesťanské nakladatelství Biblion. Doposud byla publikována kniha emeritního arcibiskupa z Canterbury Rowana Williamse Žít jako křesťan a další knihy jsou v přípravě.

Financování časopisu COMMUNIO, který v roce 2024 vstoupil do 30. ročníku, se opíralo zejména o farnosti, které odebíraly určitý počet výtisků, a část doplácela církev. V průběhu let se ukázalo, že papírová forma periodika, které však nevychází zcela pravidelně, tedy periodicky, a která v průběhu let naráží na pokles zájmu čtenářů, je do budoucna neúnosná. Proto synodní rada rozhodla ukončit vydávání časopisu poté, co se završil 30. ročník.

Financování vydávání knih se opírá u některých titulů o výrazný sponzoring ze strany těch, kteří chtějí konkrétní knize pomoci na svět a její vydání podpoří darem. Jména dárců, kteří k tomu dají souhlas, jsou pak vytištěna v knize. Tímto způsobem se daří malé vydavatelské dílo tu lépe, tu hůře financovat, přičemž u titulů, které nemají výrazný sponzoring, avšak jejich vydání církev považuje za užitečné, nese většinu nákladů církev. Knihy jsou dostupné ve volném prodeji a je možné je najít v e-shopu nakladatelství Portál, jakkoli se od prodeje nedá očekávat nějaký výraznější hospodářský výsledek.

VZDĚLÁVÁNÍ

Kandidáti duchovní služby v minulosti studovali primárně na Husitské teologické fakultě UK v Praze, později i několik let ve vlastním oboru starokatolická teologie. Studium však nebylo nabízeno v kombinované (dálkové) formě a zájemců o denní studium oboru bylo velmi málo.

Aktuálně je zájemcům o denní studium doporučováno studovat na jakékoli tuzemské či zahraniční teologické fakultě. Absolventi studia teologie (římskokatolické, evangelické, husitské apod.) následně během přípravy na svěcení vykonají rozdílovou zkoušku ze starokatolické teologie (rozsahem obdoba státní závěrečné zkoušky ze starokatolické teologie) před komisí examinátorů, složené z biskupa a vybraných členů teologické komise. V současné době je u zájemců o službu v církvi, ať už ve službě duchovních nebo pastoračních asistentů, preferováno online studium teologie, uskutečňované Cyrilometodějskou teologickou fakultou UP v Olomouci, které má akreditaci pro Bc. a NMgr. z teologie.

Pro přijetí jáhenské služby (jáhen/jáhenska) se vyžaduje bakalářský stupeň vzdělání z libovolné vysoké školy, případně diplomovaný specialista z vyšší odborné školy z teologie a následná teologická zkouška ze starokatolické teologie; pro kněžskou službu (presbyter/presbyterka) je to magisterský titul z teologie a pokud nejde o absolventy studia starokatolické teologie (buď dříve uskutečňovaného oboru starokatolická teologie na HTF UK nebo zahraničního studia v Nizozemsku, Německu, Švýcarsku nebo Polsku) i oni vykonají zkoušku před komisí examinátorů.

V uplynulých letech byl Petrem Janem Vinšem realizován online kurz pro akolyty, později pro laické kazatele a v roce 2024 probíhal kurz se zaměřením na starokatolickou věrouku. V roce 2025 na podzim se rozběhne inovovaný online kurz pro akolyty v rámci Starokatolické akademie. K širšímu vzdělávání také slouží (nejen) biblické online hodiny, které spoluorganizují Kamil Kozelský, Darina Bártová a Petr Miencil a další a kde se průběžně obměňují jednotliví lektori a střídají témata.

LGBTQ+

Starokatolická církev v ČR je církví LGBTQ+ friendly. Otázka vztahové orientace věřících a jejich partnerské vztahy nehrají v církvi žádnou roli a nikdo

není pro svoji sexuální nebo vztahovou orientaci jakkoli zvýhodňován či znevýhodňován a všichni věřící mají přístup jak ke svátostem, tak i pro přijetí do ordinované služby.

Jako kontaktní osoba pro LGBTQ+ byl synodní radou jmenován ThDr. Mgr. Petr Miencil – petr.mienčil@starokatolici.cz. Petr Miencil se na dané téma zúčastnil také rozhlasových a televizních pořadů a ekumenických bohoslužeb.

Od 51. synody, pořádané na podzim roku 2022, je možné ve starokatolické církvi udělovat požehnání partnerství. V březnu roku 2024 byla vydána bohoslužebná kniha s názvem *Obřady žehnání partnerství*. Tyto obřady je možné použít pro požehnání partnerství jak u stejnopohlavních párů, tak i pro páry (muže a ženy), kteří z různých důvodů nemohou uzavřít manželství. Od 1. ledna 2025 je možné uzavřít partnerství s úřední platností také před duchovním starokatolické církve, podobně jako manželství.

UTRECHTSKÁ UNIE STAROKATOLICKÝCH CÍRKVÍ

Od 17.–21. června 2024 proběhlo v Praze v hotelu Pyramida setkání Mezinárodní starokatolické biskupské konference Utrechtské unie a anglikánských biskupů s jurisdikcí v Evropě. Obsahem byly otázky klimatu a ekumenických dialogů, mj. přihlášení Utrechtské unie ke Společnému Prohlášení k učení o ospravedlnění, které dříve uzavřela Církev římskokatolická a Světový luterský svaz. V rámci setkání byly slaveny veřejně dvě bohoslužby. Setkání se ze starokatolické strany zúčastnili biskupové starokatolických církví v České republice, Německu, Rakousku, Švýcarsku a Polsku, za předsednictví utrechtského arcibiskupa Bernda Walleta. Za anglikánské církve se zúčastnili biskupové Diecéze v Evropě, která patří pod Anglickou církev (Church of England), biskup Konvokace episkopálních církví v Evropě, která patří pod Episkopální církev v USA, a biskupové dvou samostatných anglikánských jurisdikcí ve Španělsku a Portugalsku, které přímo podléhají arcibiskupovi z Canterbury. Biskupské konference se zúčastnili také dva biskupové legáti jako zástupci arcibiskupa z Canterbury, titulární hlavy celého Anglikánského společenství, a Episkopální církve v USA a rovněž biskupové zastupující církve, se kterými jsou starokatolíci v plném společenství – Nezávislou filipínskou církví, církví Mar Toma v Indii a luterskou Švédskou církví.

V srpnu a září 2024 byl kněz Petr Jan Vinš vyslán IBK jako hostující vyučující na kněžské semináře Filipínské nezávislé církve v rámci hostující profesury Alberta Ramenta.

CÍRKVE V PLNÉM CÍRKEVNÍM SPOLEČENSTVÍ SE STAROKATOLICKOU CÍRKVÍ

Anglická církev a církve Anglikánského společenství

Nezávislá filipínská církev

Syrsko-malankarská církev Mar Toma

Švédská církev

STAROKATOLÍCI A ANGLIKÁNI SPOLEČNĚ V ČR, V EVROPĚ I VE SVĚTĚ

Protože starokatolíci a anglikáni jsou spolu již od roku 1931 v intercommunio, respektive později v plném církevním společenství, patří anglikánsko-episkopální farnost u evangelického kostela sv. Klimenta v Praze do struktury Starokatolické církve v ČR a tato obec má kromě pražského působení také svoji misii a bohoslužebné místo v Brně. V ČR tak působí dva anglikánští duchovní, kteří zároveň po dobu své služby patří do presbyteria starokatolické církve. Pro těsné spojení anglikánů, episkopů (anglikáni v USA) a starokatolíků jsou někdy starokatolíci nazýváni „čeští anglikáni“, což je však velmi nepřesné, na druhé straně toto nepřesné zjednodušení vyjadřuje skutečnost starokatolického a anglikánského společenství, kdy každá církev o té druhé věří, že je součástí katolické církve, avšak zachovávají si svoji vlastní církevní strukturu, kanonické a liturgické zvyklosti. S jistou mírou nadsázky je možné říct, že všichni anglikáni v České republice se na dobu pobytu zde stávají starokatolíky a naopak starokatolíci po dobu pobytu na územích, kde působí anglikáni, se stávají anglikány, aniž by se v obou případech museli vzdát teologických a liturgických specifik své domovské církve.

Praktický otisk má toto plné církevní společenství v setkávání starokatolických biskupů a anglikánských a episkopálních biskupů, jejichž biskupské jurisdikce jsou přítomny v Evropě. Toto setkání se koná každý rok během zasedání Mezinárodní starokatolické biskupské konference (IBK). Dalším viditelným projevem tohoto společenství je svěcení biskupů, kterého se účastní biskupové ze starokatolické i anglikánské tradice.

CÍRKVE V DIALOGU S UTRECHTSKOU UNIÍ STAROKATOLICKÝCH CÍRKVÍ

Arménská apoštolská církev
Církev římskokatolická
Luterské církve společenství z Porvoo
Pravoslavná církev

EKUMENA

Starokatolická církev v ČR je členskou církví Ekumenické rady církví v ČR (ERC) a Konference evropských církví (KEK).

Duchovní a členové církve se ve svých farnostech zapojovali do místní ekumeny, ať už účastí na společných akcích farností a sborů, na ekumenických bohoslužbách k významným církevním nebo společenským událostem, účastí farářů na schůzkách místních duchovních křesťanských církví a podobně.

Stagnuje již několik let s přestávkami vedený dialog s Evangelickou církví augsburského vyznání v ČR, což je výzva do dalšího období na toto navázat, avšak naráží to na otázku volby biskupa na straně ECAV a také na kapacitní možnosti našich dvou malých církví. Dosavadní dialog však ukázal na podstatné shody a možné úvahy o nové podobě vztahů našich církví.

Z pohledu starokatolické církve se vnitrokatolický dialog zdá v tuto chvíli stále zamrzlý – římskokatolická církev se jeví poměrně zahleděná do sebe a svých vlastních problémů na mezinárodní i vnitrostátní úrovni a naopak starokatolická církev je církví malou, nepočetnou, a tedy bez dostatečného “výtlaku”, který by mohl dialog potencovat a učinit ze starokatolíků atraktivního partnera pro rozhovory; v tomto ohledu se v roce 2024 nic zásadního nezměnilo oproti dřívějšímu. V roce 2024 došlo opět, jako již v roce 2023, k nepovolení použití poutního kostela Na Křemešníku, kde bude na jaře 2025 setkání presbyteria, a to ze strany místního římskokatolického diecézního biskupa z důvodu služby několika dříve římskokatolických duchovních ve starokatolické církvi, což je na starokatolické straně přijato s rozpaky, nicméně s respektem a zjevně, že v tomto ohledu nemá v této diecézi smysl o toto žádat.

Dialog s ostatními církvemi ekumenické rady církví byl spíše na společenské úrovni, bez toho, že by bylo na stole uvažovat o nějakém bližším ekumenickém dialogu. Stále platí, že dělící čára již neběží po linkách nauky a ortodoxie, nýbrž na kulturně-společensko-etických otázkách (ordinace žen, Istanbulská úmluva, žehnání partnerství, problematika LGBTQ+ v církvi apod.). Problematickou kapitolou dialogu zůstává směrem k Českobratrské církvi evangelické otázka biskupského úřadu v biskupské posloupnosti, ve vztahu k Církvi československé husitské rovněž tak, avšak ví se o tom a nijak zvlášť není patrná snaha žádné z těchto větších církví po intenzivnějším dialogu se starokatolíky, který by mohl vyústit v církevní společenství, jakkoli jsou jinak vztahy církví i církevních představených na velmi vysoké úrovni.

V roce 2024 funkci generálního sekretáře Ekumenické rady církví v ČR vykonával duchovní starokatolické církve, ThDr. Petr Jan Vinš, který svoji službu na sklonku roku předal Mgr. Mariánu Čopovi z Evangelické církve augsburského vyznání.

SUSPENZE EMERITNÍHO BISKUPA TRVÁ

27. října 2023 byl suspendován emeritní biskup Dušan Hejbal, a to pro nezákonné, nedovolené a biskupem výslovně zakázané jáhenské svěcení, které Dušan Hejbal udělil kanonicky nezpůsobilému kandidátovi Václavu Váňovi, bez příslušnosti ke starokatolické církvi, naposledy známému členu Církve římskokatolické, a Václavu Váňovi bylo zakázáno vystupovat jako starokatolický duchovní. Suspenze byla ihned oznámena Utrechtské unii i do české ekumeny. Emeritní biskup se proti rozhodnutí o suspenzi neodvolal k synodě, ani nevyužil možnost kontaktovat biskupa a celou věc urovnat. Je tedy nadále suspendován, než bude rozhodnuto jinak, a je mu zakázán veškerý výkon duchovenské služby.

V dubnu 2024 byli biskupem Pavlem em. biskup Dušan a věřící kolem něj pozváni ke smíru, s cílem obnovení jednoty církve. Na toto pozvání přišla první pozitivní reakce v lednu 2025. Jednání však nevedla k uzavření smíru a 03.04.2025 synodní rada konstatovala, že aktuálně není možné uzavřít dohodu o smíru, neboť komunikované postoje obou stran jsou neslučitelné – synodní rada je srozuměna s tím, že společenství se o své svobodné vůli vydalo vlastní cestou, nezávislou na Starokatolické církvi v ČR.

OCHRANA NEZLETILÝCH, MLADISTVÝCH A ZVLÁŠT ZRANITELNÝCH OSOB

V roce 2024 nebyl ve starokatolické církvi řešen žádný incident v oblasti sexuálního zneužívání.

OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ

V roce 2024 nebyl ve starokatolické církvi řešen žádný incident v oblasti ochrany osobních údajů.

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2024

viz samostatnou přílohu Hospodaření starokatolické církve v roce 2024 – zpracováno ekonomickou komisí.

V Praze dne 06.05.2025

Č. j. SKC-246/2025

PhDr. Pavel B. Stránský
biskup
předseda synodní rady

Mgr. Lukáš M. Vytlačil
místopředseda synodní rady

**VÝROČNÍ ZPRÁVA STAROKATOLICKÉ
CÍRKVE V ČR
ZA ROK 2024**

Vydala

Starokatolická církev v ČR
Na bateriích 93/27
162 00 Praha 6 – Břevnov

v roce 2025.